

Přepis rozhovoru s R4

T: Jak si myslíte, že vzdělání zasahuje do pohledu na sociální práci z řad veřejnosti? Respektive, co si vlastně veřejnost myslí o vzdělání v sociální práci?

R4: „hmm.. no.. já si myslím, že si často veřejnost neuvědomuje, že to je činnost, která potřebuje nějaký odborný vzdělání, často mají pocit, že pomáhat přeci umí každé, že každé ví, co potřebuje člověk s nějakým handicapem nebo co potřebuje malý dítě, takže si myslím, že to je určitě furt téma, aby se sociální práce etablovala vedle těch dalších vysokoškolských profesí a takže si myslím, že jsou často překvapení, že máme vysokovou školu, pokud jsme sociální pracovníci. Setkávám se s tím i u klientů, že jsou vyjevení. Je tam dost podceňování a často nevědí, že je to specializované obor, takový je to dost nejasný v té veřejnosti, nebo takovou mám aspoň zkušenost.“

T: Jaký máte názor na vkládání vlastních financí do vzdělání?

R4: „No, jako já to vnímám na jednu stranu pozitivně, protože když do toho člověk nějaký ty svoje finance vloží, tak je často víc motivované nebo to víc dá, ale pokud by mělo být vysokoškolský vzdělání zpoplatnění, tak tam je to takový, vzhledem k těm platům, co v sociální práci jsou, takový problematický, protože doktor nebo právník má vizi, že když bude trochu šikovnej, tak se mu to vrátí nebo to v pohodě zaplatí, ale myslím si, že sociální pracovník může být šikovnej jak chce a prostě je to tragédie tak jako tak. I když možná budou diskuze s novou vládou na tohle téma, jako v tomhle oboru mi to přijde nebezpečný, protože lidi mají ty platy podprůměrný, ale zároveň já sama si platím kurzy, třeba teď si dělám kurz mindfulness, který není úplně k mé práci, ale zase vidím, že když do toho člověk investuje, tak to má takovej jinej podtón, rámeček.“

T: Do jaké vzdálenosti jste ochotný/á za vzděláním cestovat? Máte v tomto okruhu možnost vzdělávání?

R4: „Já vlastně pracuju v Benešově, takže je tam výhoda blízkosti té Prahy, protože ta má vlastně tu nabídku největší a já bych řekla, že asi do jakýkoliv vzdálenosti, samozřejmě preferuju kurzy, koukám se, když je tam Brno, tak to se mi moc nechce, protože DI prostě, ale zároveň, když by to bylo něco, co by mě zajímalo, asi bych na tu Moravu jela, takže bych to asi nelimitovala vzdáleností.“

T: Takže ta vzdálenost se pro Vás rovná čas nebo kilometrův?

R4: „Spíš časového, když je to kurz s přespaním, jako třeba v tom Brně, tak tam je to problematický, protože bych musela řešit hlídání a tak.“

T: Teď si trochu zafantazírujeme, máte možnost upravit systémové vzdělání v sociální práci, jakým způsobem byste ho upravit/a?

R4: „No, tam jediný problém je, že už jsem ze školy dlouho, tak vlastně nevím jak to je.“

T: Aktuálně je to vlastně tak, že sociální pracovník je člověk, který vystuduje minimálně VOŠ nebo VŠ v sociální práci nebo oborech, které stanovuje zákon.

R4: „Já si myslím, že u toho bakaláře nebo vošku, tak si myslím, že by to mělo víc jít tou cestou praktičnosti, to si myslím, že je víc na těch voškách, a samozřejmě ta vysoká škola to má trochu jinak, ale furt vnímám, že je tam nejcennější ta praktičnost, takže si umím představit, že by tam

mohlo být i víc těch praxí a ty předměty bych víc směřovala k té praxi ve smyslu třeba standardů kvality, individuálního plánování, já jsem před pár lety byla v zařízení jediný sociální pracovník, měli jsme to takový pestrý. Měli jsme tam psycholožku, adiktoložku, což jsou vzdělaní lidi, ale nejsou to sociální pracovníci a často tam docházelo k takovým jako situacím kdy oni: „No a tak ty to budeš vědět, protože to jsou přece standardy, ale člověk to z té školy prostě neví, on ví, jak ty standardy jako vypadají, umí je vyjmenovat, ale jak je třeba aplikovat, to si myslím, že neví a je potřeba nějaký metodický vedení nebo to další vzdělávání už mimo VŠ. Tam si myslím, že by nebylo od věci tohle prohloubit.“

T: Jaké je podle Vás minimální vzdělání, které by měl pracovník v NZDM mít a proč?

R4: PSS, tam je to hodně i o tom týmu, aby odhadl, zda je ten člověk osobnostně zralejší a pokud jo, je schopnější držet hranice a bezpečí na klubu, tak si myslím, že když je šikovnější, tak mi to přijde oukej. Vždycky je tam nějaký sociální pracovník, takže za těch podmínek, když tam je a jsou tam i ti zkušenější kolegové, tak mi to přijde v pohodě.

T: a když se bavíme o systémovém vzdělání?

R4: jako když bych řekla třeba maturita, tak se to myslí, že by neměl ten kurz?

T: Počítám s tím, že kurz musí plnit podle zákona.

R4: Tak to maturitu, míň určitě ne, protože si umím představit, že může těm klientům strašně moc předat i člověk se základkou, ale umí si představit, že tam pak může působit v jiných rolích, nějakýho dobrovolníka, peera nebo někoho, ale pokud to má být zaměstnanec té sociální služby, tak by ta maturita měla být minimum. Problém je, že ty kurzy vlastně nejsou na tyhle služby šité, ČAS měla dřív super kurz pro nízkoprahy, ale to zmizelo, přestali ho dělat no a to co je teď jsou kurzy pro ošetřovatele.

T: Co je podle Vás zásadní při výběru vzdělávací instituce v sociální oblasti?

R4: Mně přijde zásadní jestli to je čistá sociální práce nebo je to někam směřovaný, já už na gymplu věděla, že chci pracovat v drogových službách, takže možnost té sociální patologie byla skvělá a vidím, že mi to do praxe dalo víc, že tam bylo víc prostoru pro předměty, který se týkají těch témat, ale na druhou stranu si myslím, že samotná sociální práce je dostačující a připraví člověka.

T: Je ještě něco, podle čeho byste instituci vybírala?

R4: koukala bych asi i na skladbu předmětů, pamatuju si, že jsem si hledala takový ty sylaby nebo tak, to mi přijde dobrý. Potom třeba když někdo chce směřovat k humanitární pomoci, tak sledovat, jako má ta škola nabídku stáží nebo jak je propojená. Možná i tu návaznost na organizace, jakou nabízí možnost praxe na pracovištích, to mi přijde celkem důležitý, protože je pak problém tu praxi třeba sehnat.

T: Je podle Vás vzdělání v sociální oblasti důležité pro výkon praxe?

R4: „No z té praktický zkušenosti ze zařízení bych řekla, že jo, točí se nám lidi, kteří často přijdou bez vzdělání, mají maturitu a řeknou dodělám si kurz. Jsou supr, jsou fajn, jsou dobrý ke klientům, ale člověk tam vidí ten rozdíl třeba v hranicích a v takovýhle věcech, že když vezmeme člověka, který má vystudovanou tu sociální práci, třeba bakaláře, tak s ním tyhle témata nejsou vůbec témata, že prostě ví jak si držet hranice, jak se k těm klientům chovat, ví,

že je nesmí ve volném čase kontaktovat nebo se s nima bavit, vlastně jako banality, ale přijde mi, že když je s tím u někoho problém, tak jsou to lidi, kteří to formální vzdělání nemají. A potom vlastně prakticky v práci s klienty mi to přijde důležitý, protože i ty nízkoprahy jsou tou cestou víc zvýraznit tu svoji profesionalitu a že jsou často považovány za herny, žejo, třeba teď má ČAS tu vizi jak by zařízení měla vypadat a fungovat do budoucna a víc hrát na tu profesionální notu, tak mi to pak vlastně přijde docela důležitý. Minimálně z pohledu člověka, kterej je tam vedoucí nebo zástupce nebo ty zkušenější, tak s lidma, co mají Bc. Nebo DiS. Je daleko miň práce no.“

T: Může mít podle Vás vzdělání pracovníků přínos pro klienty, případně Jaký?

R4: „Já si myslím, že určitě, třeba jak jsem říkala ty hranice, že je to pak bezpečnější, když člověk ví ten kontext, ve kterém se má pohybovat, nějaký ty mantinely a určitě je líp seznámený s etickým rozměrem té práce, potom i ta obsahová práce na těch tématech s klientama, přeci jen ten člověk projde nějakou psychologií, právem, ačkoli se dá dneska všechno dneska vygooglit, tak furt si myslím, že ten dopad tam pro ty klienty určitě je.“

T: Jaké informace z kurzů/vzdělávání Vám byly užitečné v praxi?

R4: „Určitě komunikační dovednosti, takovej ten základ prostě, krizová intervence, motivační rozhovory, za mě jsou tyhle kurzy úžasný, takže určitě ta komunikace s klientama, pak za mě třeba individuální plánování, který jsem měla pocit, že na tý vejšce nás nikdo moc nenaučil, jak to potom je, zvlášť v kontextu nízkoprahových služeb, protože mi přijde, že všechno je šitý na ty pobytky a pak v tom nízkoprahu je ta realita úplně jiná a vejít se pak do těch všech věcí co si ten stát vymyslí je těžký, takže určitě tyhle kurzy, který vedou k praktičejm věcem.“

T: Vnímáte nabídku rozšiřujícího vzdělávání ve Vaší oblasti jako dostatečnou?

R4: „Hmm.. já bych řekla, že jo, my jsme vlastně členy ČASu a tam mi přijde, že ty kurzy má dobrý a hezky vystavěný, jediný, co vnímám i v týmu, tak často chybí vzdělávání pro ty, co jsou v praxi dlouho. Pro lidi, kteří už všechny ty základní kurzy mají, tak aby se mohli někam posouvat. To jsou věci, který pak od nás jsou jako zpětná vazba třeba i do toho ČASU. Ne všichni z toho nízkoprahu totiž prchnou za dva tři roky, tak jim říkáme, co by třeba bylo fajn rozšířit a tak. Ale jinak si myslím, že je to dobrý.“

T: Co očekáváte od rozšiřujícího vzdělávání?

R4: „Tím se myslí už to v práci, mimo to systémový, že jo?“

T: Ano přesně jak říkáte.

R4: „Určitě velký důraz na praktičnost, aby tam bylo co nejmíň teorie a šlo to co nejvíc po té praxi. Pak aby tam byla možnost přinášet svoje témata z praxe, to mi přijde na kurzech hodně užitečný, když pracovníci přinesou svoje kazuistiky. Hlavně tyhle dvě věci.“

T: Naplňuje se Vám to očekávání?

R4: „Mně přijde, že mám na ty kurzy štěstí, i když taky jsem zažila pár úplně šilenejch, ale většinou docela jo. Právě většinou třeba od asociace je to zaměřený na tu praktičnost, samozřejmě pokud to není téma třeba jako dlouhá problematika a byl to první vstup, tak to bylo jinak.“

T: Jaké zdroje vyhledávání pro rozšiřující vzdělávání využíváte?

R4: „Určíte tu Českou asociaci streetwork, tu asi jakoby nejvíc, potom přes naší organizaci, to nám vřdycky přijde nabídka kurzů, kam se můžeme zapsat, takže hlavně tyhle dva zdroje. Pak případně když v týmu, protože to v týmu reflektujem, pro koho to je, abychom to měli všechno pokrytý, tak když zjistíme, že je to nějaký konkrétní téma, tak třeba googlíme naslepo, ale jinak spíš co jsem říkala.“

T: Co Vás vede k dalšímu vzdělávání?

R4: „Určitě nějaká potřeba se v práci posouvat, možná i protože jak jsou ty nízkoprahy občas tak jako popelky, ty podceňovaný, tak držet tu službu opravdu kvalitní i pro ty klienty. Takže i ti klienti mě k tomu vedou, abych pro ně byla kvalitní a měla ty aktuální informace, protože ono to od vejšky letí a ta legislativa se mění hodně, že jo. Takže vlastně bejt v obraze a mít ty informace a potom taky nějaký osobní rozvoj, protože spousta těch kurzů má tady ten rozměr.“

T: Je pro vás častější osobní rozvoj nebo ten profesní?

R4: „Hmm, to je celkem těžký, ale asi spíš ten profesní, ale v praktickém smyslu. Takový ty praktický dovednosti, jako je komunikace a řešení těch situací s klientama a tak.“

T: Jaký má podle Vás rozšiřující vzdělávání pro pracovníky význam?

R4: „Určitě tu profesionalizaci a právě tu aktualizaci těch znalostí a i nějakou jako, vlastně nevím jak to nazvat, ale asi duševní hygienu, protože jsou i kurzy zaměřený na nějakou péči o sebe, prevenci syndromu vyhoření, nebo pokud tam počítáme i intervize, supervize, tak i nějakou péči o to, aby tam člověk vydržel dýl než jen pár let.“

T: Cítíte se dostatečně motivován ze strany organizace v dalším vzdělávání? Případně jak ta motivace probíhá?

R4: „No, já musím říct, že mám štěstí, my jsme takovej hodně motivovanej tým, takže si myslím, že je tam potíž ten finanční limit, kolik toho můžeme mít. A ta organizace, myslím si, že je jako vstřícná, že se snaží poskytovat to vzdělávání v nějakým maximu, co ji dovolujou ty finance a tak. Nebo třeba, že máme i metodickou podporu, když potřebujeme, že je nám schopna zaplatit metodika, nebo i kvalitní supervize, tu máme úplně úžasnou, takže to vnímám taky jako velkej benefit. No a ta motivace, jednak máme jednu ročně sezení s vedoucí, kdy si aktualizujeme ten vzdělávací plán a tam je ten hlavní prostor se o tom pobavit, co má člověk hotový a kam by chtěl směřovat i v kontextu toho zařízení. Ted' jsme třeba obnovovali terén, tak víme, že to vzdělávání půjde víc jakoby tím směrem terénní práce. Takže to je takový hlavní bod, jednou ročně. A pak přijde ta nabídka z té organizace, ale pak si můžeme vybrat i sami mimo, když je to v tom finančním limitu.“

T: Takže chápu dobře, že máte na pracovníka nějaký finanční budget, který je vyhrazen na vzdělávání?

R4: „Joo, ono tam je to rozdělený podle úvazku, ale je tam i podpora, že jim peníze zbyly, tak přišel mail, vyberte si co chcete, co vám bude dávat smysl pro vaši pozici, takže myslím, že ta motivace tam je.“

T: Zaznamenáváte nějaké bariéry ze strany zaměstnavatele v poskytování dalšího vzdělávání pro Vás nebo Vaše kolegy?

R4: „ V tom umožnění asi úplně ne, nám třeba i přispívají na výcvik psychoterapeutické, spíš je někdy bariéra, že člověk musí na kurz, na který úplně nechce.“

T: Aha, máte i povinné kurzy?

R4: „No buď, že je povinné, nebo je třeba jako vypsanej a je potřeba se na něj zapsat, protože jsou vypsány vrámci nějakého projektu a tak. Protože jsme velká organizace. Tak to občas není to, co by si člověk představoval.“

T: Podporuje Váš zaměstnavatel předávání informací ze vzdělávání pro celý tým? Jakým způsobem?

R4: “Vlastně můžu mluvit jen za naše zařízení, ale to máme tak, že občas nějaký sdílení je nebo třeba to pak použijeme, jo například při revidování procesu individuálních plánů, tak ti, co měli ten kurz, tak si připravili takovou jako nalejvárnu pro ostatní, takže to určitě taky sdílíme a právě si taky snažíme ty kurzy i rozhodit, abychom měli. Nejt všichni na jedne, abychom toho know-how měli víc. A organizace mívala jednou ročně i akci, tam interní zaměstnanci měli příspěvky, který měli různě po konferencích, tak jako pro celou organizaci, což bylo supr. Protože my jako nízkoprah úplně nejezdíme na adiktologickou konferenci, takže to bylo zajímavý ty příspěvky slyšet.“